

Посебни финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

ЗК Пелагонија АД Битола

31 декември 2023 година

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Посебен извештај за финансиската состојба	3
Посебен извештај за сеопфатната добивка	4
Посебен извештај за промените во капиталот	5
Посебен извештај за паричните текови	6
Белешки кон посебните финансиски извештаи	7
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До: Акционерите на
ЗК Пелагонија АД Битола

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на ЗК Пелагонија АД Битола (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Посебен извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година, Посебен извештај за сеопфатната добивка, Посебен извештај за промените во капиталот и Посебен извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 40.

Одговорност на Раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешно прикажување во посебните финансиски извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефикасноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, , посебните финансиски извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ЗК Пелагонија АД Битола на ден 31 декември 2023 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото ЗК Пелагонија АД Битола со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 се ревидирани од друг ревизор кој издал мислење со резерва на 15 мај 2023 година, во однос на евентуална резервација поради оштетување на побарувањата поради нивна ненаплатливост.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија број 79 од 2010 година

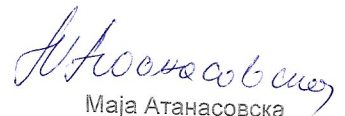
Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на посебниот годишен извештај за работењето на Друштвото за 2023 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Според нашето мислење, историските финансиски податоци објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2023 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во посебната годишна сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје
Скопје, 10 јули 2024 година

Маја Атанасовска
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Северна Македонија број 79 од 2010 година

Грант Торнтон ДОО е фирма членка на Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за делата или пропустите на други фирми членки.

Посебен извештај за финансиската состојба

	Бел.	31 декември 2023 000 МКД	31 декември 2022 000 МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	927,432	974,132
Вложување во недвижности за изнајмување	5.1	916,410	-
Нематеријални средства	6	1,425	1,425
Биолошки средства – нетековни	7	138,000	140,768
Вложувања во подружници	9.1	1,190,056	1,190,056
Финансиски средства расположливи за продажба	9.2	1,199	1,199
		3,174,522	2,307,580
Тековни средства			
Финансиски побарувања	10	10,906	7,856
Залихи	11	812,363	735,211
Биолошки средства	7	212,732	282,326
Побарувања за данок на добивка		6,348	-
Побарувања од купувачи и останати побарувања	12	788,483	1,084,910
Парични средства и еквиваленти	13	153	99
		1,830,985	2,110,402
Вкупно средства		5,005,507	4,417,982
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	14	731,468	731,468
Резерви	14	1,272,882	342,049
Нераспределена добивка		1,723,920	1,219,832
		3,728,270	2,293,349
Обврски			
Нетековни обврски			
Обврски за финансиски лизинг	15	45,636	4,422
Останати долгорочни обврски	16	1,383	249,024
		47,019	253,446
Тековни обврски			
Позајмици	17	48,437	399,929
Обврски за финансиски лизинг	15	6,938	-
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	18	1,174,843	1,469,538
Обврски за данок на добивка		-	1,720
		1,230,218	1,871,187
Вкупно обврски		1,277,237	2,124,633
Вкупно капитал и обврски		5,005,507	4,417,982

Овие посебни финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на ден 27 февруари 2024 година и се потпишани во негово име од:

 Г-ѓа Весна Белшовска-Бунтјеска
 Извршен член на Одбор на
 директори

 Г-ѓа Јасмина Јаковческа
 Раководител на Финансии

Придружните-белешки се составен дел на овие посебни финансиски извештаи

Посебен извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на 31 декември	
		2023 000 МКД	2022 000 МКД
Приходи од продажба	19	956,595	1,181,307
Останати деловни приходи	20	684,416	101,978
Промена на залихите на готови производи и биолошки средства	7,11	(40,047)	125,847
Материјали, услуги и набавна вредност на продадени стоки	21	(468,870)	(600,172)
Трошоци за користи на вработените	22	(175,388)	(198,207)
Депрецијација и амортизација	5,6,7	(114,298)	(117,670)
Останати деловни трошоци	23	(341,359)	(404,597)
Добивка од деловни активности		501,049	88,486
Финансиски приходи		16,744	15,508
Финансиски (расходи)		(13,705)	(61,586)
Нето финансиски приходи / (расходи)	24	3,039	(46,078)
Добивка пред оданочување		504,088	42,408
Данок на добивка	25	-	(3,568)
Добивка за годината		504,088	38,840
Останата сеопфатна добивка:			
Проценка на средства	14	930,833	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		1,434,921	-
Заработувачка по акција – основна и разводнета (МКД по акција)	26	2,519.33	195.12

Посебен извештај за промените во капиталот

	Акции во оптек 000 МКД	Сопстве ни акции 000 МКД	Резерви 000 МКД	Нераспре -делена добивка 000 МКД	Вкупно 000 МКД
1 јануари 2023	738,184	(6,716)	342,049	1,219,832	2,293,349
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	-	504,088	504,088
<i>Останата сеопфатна добивка</i>					
Вложувања за изнајмување (Бел 5.1)	-	-	930,833	-	930,833
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	930,833	504,088	1,434,921
31 декември 2023 година	738,184	(6,716)	1,272,882	1,723,920	3,728,270
1 јануари 2022	738,184	(6,716)	342,049	1,180,992	2,254,509
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	-	38,840	38,840
<i>Останата сеопфатна добивка</i>	-	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	-	38,840	38,840
31 декември 2022 година	738,184	(6,716)	342,049	1,219,832	2,293,349

Посебен извештај за паричните текови

	Белешка	Година што завршува на 31	
		2023	2022
		000 МКД	000 МКД
Оперативни активности			
Добивка пред оданочување		504,088	42,840
<i>Усогласување за:</i>			
Депрецијација	5,6,7	114,298	117,593
Отпис на обврски	20	(2,838)	-
Кусоци	23	10,947	-
Отпис на побарувања од купувачи	12,23	420	-
Приход од прираст на основно стадо	20	(32,417)	-
Загуба од продажба на биолошки средства	23	24,532	36,811
Приход од продажба на опрема	20	(2,795)	-
Приходи од дивиденди	20	(491,262)	-
Нето расходи по камати	24	(3,241)	-
<i>Добивка пред промени во оперативниот капитал</i>		121,732	196,812
<i>Промени во оперативниот капитал</i>			
Залихи		(88,099)	(199,195)
Купувачи и останати побарувања		962,917	22,949
Добавувачи и останати обврски		(530,920)	112,502
<i>Оперативна добивка по промени во обртниот</i>		465,638	133,068
Платени камати	24	(13,502)	-
Платен данок на добивка		(8,068)	(3,568)
Паричен тек од оперативни активности		444,068	129,500
Инвестициони активности			
(Одлив) за набавка на недвижности, постројки и опрема		(67,520)	(55,557)
(Одлив) за набавка на Биолошки средства		373,878	11,924
Приход од основни средства		2,795	-
Приливи од дивиденди		284,236	-
Прилив по камати		16,743	-
Финансиски побарувања,нето		(3,050)	2,527
Паричен тек (користен во) инвестициони активности		(140,674)	(69,954)
Финансиски активности			
Финансиски лизинг, нето		48,152	-
Позајмици, нето		(351,492)	(64,519)
Паричен тек од / (користени во) финансиски		303,340	(64,519)
Нето промена на паричните средства		54	27
Парични средства на почетокот		99	72
Парични средства на крајот		13	99

Белешки кон посебните финансиски извештаи

1 Општи податоци

ЗК Пелагонија АД, Битола (Друштвото) е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија. Друштвото е регистрирано, согласно одредбите на Законот за Трговските Друштва на ден 09.05.1997 година. Седиштето на Друштвото е лоцирано на следната адреса: Скопје, Новачки Пат бр. 11 Битола.

Дејноста на Друштвото опфаќа земјоделско производство на ниски култури (пченица, јачмен, сончоглед, пченка и друго), одгледување на ситен и крупен добиток, сточарско производство, рибарство и овоштарство. Во својата приоритетна дејност вклучува и производство и доработка на семенски материјал од житни индустриски и фуражни култури и производство на концентрати за сточна храна.

Друштвото ги извршува своите деловни активности во земјата и странство и со состојба на 31 декември 2023 година вработува вкупно 236 лица (2022: 345 лица).

Акциите на Друштвото котираат на Македонската Берза на долгорочни хартии од вредност со шифра МКЗРКО101012.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие посебни финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие посебни финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РСМ" бр. 28/2004 ... 99/2022) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РСМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Посебните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба, и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност преку добивки или загуби. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение.

Подготовката на овие посебни финансиски извештаи е во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Северна Македонија која бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за посебните финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Основа за подготовка (продолжува)

Овие финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Матичното друштво ЗК Пелагонија АД, Битола, кои не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањата на Матичното друштво во неговите подружници се презентирани во овие финансиски извештаи по нивната набавна вредност, намалена за обезвреднувањето, доколку постои.

Матичното друштво подготви консолидирани финансиски извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023 година кои ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници, објавени во Белешка 9.1 кон овие посебни финансиски извештаи.

Посебните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие посебни финансиски извештаи се изразени во илјади денари, која е презентациона и функционална валута, освен доколку поинаку не е наведено.

2.2 Нови стандарди и интерпретации кои се уште не се применети

На 31 декември 2023 година нема нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

2.3 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период. Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 ЕУР	61.4950 денари	61.4932 денари

2.4 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за соодветната исправка на вредноста и загуби поради обезвреднување, доколку постојат. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки од недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2003 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на недвижностите, постројките и опремата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Сите други трошоци за редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Депрецијацијата се пресметува пропорционално со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата до нивната резидуална вредност во текот на нивниот проценет век на употреба. Изградените средства се амортизираат од моментот на нивното ставање во употреба. Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек.

Проценетиот век на употреба на ставките на недвижностите и опремата, е како што следи:

Градежни објекти	20 - 40 години
Погонска опрема	5-20 години
Останата опрема и моторни возила	4-10 години

Резидуалните вредности како и векот на употреба на средствата се проверуваат и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на Извештајот за финансиска состојба. Евидентираната вредност на средствата се намалува веднаш до нивната надоместлива вредност во случај кога евидентираната вредност ја надминува надоместливата вредност.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања или ставање вон употреба се одредуваат по пат на споредба на приливите од отуѓување со евидентираните износ и се евидентираат како добивки / загуби во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот на настанување.

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства стекнати од страна на Друштвото, со ограничен век на употреба, се евидентирани според нивната набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од обезвреднување, доколку постојат.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати трошоци се признаваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува пропорционално во период од пет години. Резидуалните вредности на нематеријалните средства и проценетиот век на употреба се прегледуваат на секој датум на известување.

2.6 Вложувања за изнајмување

Вложувањата во недвижности за изнајмување се дефинираат како недвижности (земјиште или згради - или дел од згради - или двете) кои се чуваат со цел заработка од наемнини и за зголемување на капиталот, или за двете намени, наместо за:

- употреба во производството на стоки и услуги или за административни цели; или,
- продажба во нормалниот тек на работење.

Стекнувањето на, како и преносот од недвижности и опрема во вложувања во недвижности за изнајмување, иницијално се признава по нивната набавна вредност, што ја вклучува куповната вредност, сите ненадоместливи давачки и даноци, како и сите расходи кои се директно поврзани со стекнувањето на средството. Последователно, на секој датум на известување, Друштвото ги признава вложувањата во недвижности по објективна вредност која претставува цената по која недвижноста може да биде разменета помеѓу запознаени страни во трансакција која се извршува под пазарни услови. Добивките или загубите од промената на објективната вредност или продажба на овие средства се признаваат во тековните добивки / загуби. Приходите од наемнини и оперативните трошоци од вложувањата во недвижности се известуваат во рамките на "приход" и "останати расходи" соодветно.

2.7 Биолошки средства

Основно и обртно стадо и земјоделски производ

Биолошките средства се состојат од основно и обртно стадо и земјоделски производи. Биолошките средства се мерат при почетното признавање и на крајот на секој датум период на известување според нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба, освен повеќегодишните насади. Земјоделскиот производ собран од биолошките средства се мери според неговата објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба во моментот на бербата.

Добивка или загуба којашто произлегува при почетното признавање на биолошкото средство според објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба, и од промената во објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба на биолошкото средство, е признаена во добивката или загубата за периодот во којшто настанала.

Повеќегодишни насади

Повеќегодишните насади се прикажани по набавна вредност намалени за пресметаната депрецијација. Депрецијацијата се пресметува правопрпорционално во период од десет години. Резидуалните вредности на повеќегодишните насади и проценетиот век на употреба се прегледуваат на секој датум на известување.

2.8 Обезвреднување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, нематеријалните средства и вложувањата во недвижности за изнајмување со дефиниран век на употреба, се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентирианиот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентирианиот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од обезвреднување во Извештајот за сеопфатна добивка. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за посебни средства или, доколку тоа не е можно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.9 Вложувања во подружници и придружени друштва

Подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањата во подружниците се евидентирани според набавна вредност, намалена за евентуалното обезвреднување.

Придружени друштва

Придружени друштва се субјекти врз кои Матичното друштво има значително влијание, но не ги контролира истите. Постоенето на значително влијание се утврдува преку следното: застапеност во Одборот на директори, учество во процесот на креирање политики и донесување на одлуки, материјални трансакции, меѓусебна размена на раководен персонал и обезбедување на суштински технички информации, и каде учеството во капиталот се движи помеѓу 20% и 50% од гласачките права. Вложувањата во придружените друштва се евидентирани според набавна вредност, намалена за евентуалното обезвреднување.

2.10 Нетековни средства наменети за продажба

Нетековните средства се класифицирани како средства кои се чуваат за продажба кога нивниот евидентиран износ треба да се надомести првенствено преку продажна трансакција, а се смета дека постои голема веројатност за продажбата да се оствари. Тие се евидентирани по понискиот од евидентираните износ и објективната вредност, намалена за трошоците за продажба. Промените во вредноста се признаваат во тековните добивки и загуби.

2.11 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок.

Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, финансиски побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се било креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во не-тековните средства освен доколку Раководството има намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на издавање на Извештајот за финансиска состојба. Финансиските средства на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од вложувања во акции во домашни финансиски институции.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски средства (продолжува)

Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка како останати нето добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка како резерви.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во Извештајот за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во Извештајот на сеопфатна добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Обезвреднување на финансиски средства

А. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради обезвреднување се евидентира само ако постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за обезвреднување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради обезвреднување претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентируваниот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во Извештајот на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од обезвреднување.

Финансиски средства (продолжува)

На пример, Друштвото може да го измери обезвреднувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на обезвреднувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на обезвреднувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

Б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во потточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради обезвреднување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во Извештајот за сеопфатната добивка. Загубите поради обезвреднување признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се коригираат преку Извештајот за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на обезвреднувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

2.12 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.13 Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната вредност односно цената на чинење и нето продажната вредност. Нето продажната вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција.

Цената на чинење на залихите ги вклучува трошоците на директните материјали, директната работна сила, останатите директни трошоци и поврзани на нив општи производни трошоци.

2.14 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради обезвреднување.

Резервирање поради обезвреднување се признава кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања постари од една година.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање во рокот од една година претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за обезвреднување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековниот Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.15 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.16 Капитал, резерви и нераспределена добивка

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување на приливите од емисијата.

Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надоместоци, вклучувајќи ги надворешните трошоци кои се директно поврзани, се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надоместоци се евидентирани во акционерскиот капитал.

Капитал, резерви и нераспределена добивка (продолжува)

Резерви

Законски и резервите за реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на Раководството и акционерите на Друштвото.

Ревалоризационите резерви се состојат од промените на објективната вредност на финансиските средства класифицирани како расположливи за продажба.

Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

Нераспределена добивка

Нераспределената добивка ги вклучува задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.17 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумот на известување се класифицираат во категоријата финансиски обврски по амортизациона набавна вредност и се состојат од позајмици и обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски спрема добавувачи

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок од една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.18 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмување директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивките или загубите во периодот во кој настанале.

2.19 Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Друштвото нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кој се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.20 Тековен и одложен данок

Данокот на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на нераспределени добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.21 Надомести за користи на вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Долгорочни користи на вработените

Друштвото врши исплата на јубилејни награди за секои десет години непрекинат стаж во претпријатието во износ од една просечна републичка нето плата. Понатаму, Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето (отпремнина) во износ еднаков на двомесечна просечна плата.

Надомест за користи на вработени (продолжува)

Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.22 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

-Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и

-Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.23 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.24 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од продадени производи и трговски стоки и извршени услуги. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и трговски стоки и обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти.

Приходите се признаваат кога износот на приходот може веродостојно да се измери, постои веројатност за прилив на идни економски користи поврзани со трансакцијата, настанатите трошоци или трошоците кои ќе настанат можат веродостојно да се измерат и кога критериумите за признавање на секоја поделна категорија на приходи се задоволени. Приходите се признаени како што следи:

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи и стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Признавање на приходите и расходите (продолжува)

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на пропорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Донации

Приходите од донации почетно се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на донацијата. Донациите кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направило Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени. Донациите кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Друштвото се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата. Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.25   Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во посебните финансиски извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.26   Грешки

Грешките може да произлезат во однос на признавањето, мерењето, презентацијата и обелоденувањето на елементите од финансиските извештаи. Друштвото ги коригира материјалните грешки од претходниот период ретроактивно, во првиот сет на посебните финансиски извештаи кои се одобрени за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентираен период во кој настанала грешката.

2.27 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во посебните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, не се евидентирани неизвесни средства во посебните финансиски извештаи, туку тие се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на Извештајот за финансиската состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.28 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти. Во однос на своите производи Друштвото има еден деловен сегмент односно производство и пласман на адитиви и материјали за градежна индустрија.

2.29 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

2.30 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиска состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во посебните финансиски извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не* може да се врши коригирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Одбор на Директори врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитен ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути, додека работењето на Друштвото се следи еднаш неделно страна на Раководството на Друштвото.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

		2023 000 МКД	2022 000 МКД
Средства			
Парични средства и еквиваленти	ЕУР	145	1
Побарувања од странски купувачи	ЕУР	23,419	15,122
		23,564	15,123
Обврски			
Странски добавувачи	ЕУР	152,970	152,033
		152,970	152,033
Нето изложеност		(129,406)	(136,910)

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР и 5% во однос на другите валути. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу (во илјади денари).

Пазарни ризици (продолжува)
Ризик од курсни разлики (продолжува)

Анализа на сензитивноста на странски валути

				2023
Добивка или загуба	Нето износ	% промени	Позитивни промени	Негативни промени
ЕУР	(129,406)	1%	(1,294)	1,294
				2022
Добивка или загуба	Нето износ	% промени	Позитивни промени	Негативни промени
ЕУР	(136,910)	1%	(1,369)	1,369

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото е изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки најмногу поради долгорочните обврски на Друштвото по основ на долг со варијабилни каматни стапки. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на ризици од каматни стапки:

	2023 000 МКД	2022 000 МКД
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	1,199	1,199
Побарувања од купувачи	434,321	410,626
Побарувања за дивиденда	207,026	-
Побарување за цесии и превземање на долг	88,414	90,489
Побарување за камати	829	30,693
Побарувања врз основ на продажба на удел	41,672	501,557
Парични средства и еквиваленти	145	1
<i>Каматносни (со променлива каматна стапка):</i>		
Финансиски побарувања	10,906	7,856
<i>Каматносни (фиксна каматна стапка):</i>		
Парични средства и еквиваленти	8	98
Вкупно	784,520	1,042,519

	2023 000 МКД	2022 000 МКД
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи	488,894	717,908
Обврски за превземен долг	303,583	364,284
Обврски кон членови на одбор на директори	4,962	4,148
Обврски кон вработени	27,591	24,986
Останати обврски	3,497	2,554
<i>Каматносни (со променлива каматна стапка):</i>		
Лизинг	52,574	4,422
Позајмици	48,437	399,929
Вкупно	929,538	1,518,231

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

			2023
Со променлива каматна стапка	Нето износ	2%	-2%
	(90,105)	(1,802)	1,802
			2022
Со променлива каматна стапка	Нето износ	2%	-2%
	(396,495)	(7,930)	7,930

Пазарни ризици (продолжува)

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност (продолжува)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.3 Кредитен ризик

Друштвото нема значителна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони. Понатаму, Друштвото има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во Извештајот за финансиска состојба, како што следи:

	2023	2022
<i>Класи на финансиски средства – евидентирана вредност</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	1,199	1,199
Финансиски побарувања	10,906	7,856
Побарувања од купувачи, нето	434,321	410,626
Побарувања за дивиденда	207,026	-
Побарување за цесии и превземање на долг	88,414	90,489
Побарување за камати	829	30,693
Побарувања врз основ на продажба на удел	41,672	501,557
Парични средства и еквиваленти	153	99
	784,520	1,042,519

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани во реномирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи е обелоденета во Белешка 12.

3.4 Ликвидносен ризик

Претпазливо управување со ликвидносниот ризик имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

Со состојба на 31 декември 2023	Тековни	1 до 5	Нетековни	Вкупно
	до 12 месеци	години	Над 5 години	
	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Финансиски лизинг	6,938	45,636	-	52,574
Позајмици	48,437	-	-	48,437
Обврски кон добавувачи	488,894	-	-	488,894
Обврски за превземање на долг	303,583	-	-	303,583
Обврски кон членовина одбор надиректори	4,962	-	-	-
Обврски кон вработени	27,591	-	-	27,591
Останати обврски	3,497	-	-	-
	883,902	45,636	-	929,538

Ликвидносен ризик (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2022	Тековни	Нетековни		Вкупно
	до 12 месеци	1 до 5 години	Над 5 години	
	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
Финансиски лизинг	4,422	-	-	-
Позајмици	399,929	-	-	-
Обврски кон добавувачи	717,908	-	-	-
Обврски за превземање на долг	364,284	-	-	-
Обврски кон членови на одбор на директори	4,148	-	-	-
Обврски кон вработени	24,986	-	-	-
Останати обврски	2,554	-	-	-
	1,518,231	-	-	-

Наведените суми го означуваат договорниот ненамален паричен тек кој може да се разликува по евидентираната вредност на расходите на датумот на Извештајот за финансиска состојба.

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците со камата, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, резерви и нераспределена добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста е прикажан како што следи:

	2023	2022
Позајмици	48,437	399,929
Парични средства и еквиваленти	(153)	(99)
Нето обврски	48,284	399,830
Капитал	3,728,270	2,293,349
	1%	17%

3.6 Утврдување на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.7.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиска состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади денари):

2023	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	1,199	-	-	1,199

2022	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	1,199	-	-	1,199

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од учество во капиталот на домашна финансиска институција. Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на извештајот.

3.7.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Објективните вредности на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.			Објективна вр.
Средства				
Финансиски побарувања	10,906	7,856	10,906	7,856
Побарувања од купувачи, нето	434,321	410,626	434,321	410,626
Побарувања за дивиденда	207,026	-	207,026	-
Побарување за цесии и превземање на долг	88,414	90,489	88,414	90,489
Побарување за камати	829	30,693	829	30,693
Побарувања врз основ на продажба на удел	41,672	501,557	41,672	501,557
Парични средства и еквиваленти	153	99	153	99
Вкупни средства	783,321	1,041,320	783,321	1,041,320
Обврски				
Финансиски лизинг	52,574	4,422	52,574	4,422
Позајмици	48,437	399,929	48,437	399,929
Обврски кон добавувачи	488,894	717,908	488,894	717,908
Обврски за превземање на долг	303,583	364,284	303,583	364,284
Обврски кон членови на одбор на директори	4,962	4,148	4,962	4,148
Обврски кон вработени	27,591	24,986	27,591	24,986
Останати обврски	3,497	2,554	3,497	2,554
Вкупни обврски	929,538	1,518,231	929,538	1,518,231

Утврдување на објективна вредност (продолжува)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по позајмици

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите соодветствува на нивната објективна вредност. Сметководствената вредност на обврските по позајмици соодветствува на нивната објективна вредност поради прилагодувањата на каматните стапки кон пазарните стапки за слични инструменти.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие посебни финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Обезвреднување кај нефинансиски средства

Загуби од обезвреднување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува обезвреднување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради обезвреднувања кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2023 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5, 6 и 7. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност, клучни претпоставки кои ги користи Друштвото се проценетите трошоци за продажба и очекуваната продажна цена. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Друштвото ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоци не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Аванси за. и инвест. во тек	Вкупно
На 01 јануари 2022 година					
Набавна вредност	31,013	1,218,665	2,362,327	7,866	3,619,871
Исправка на вредност	-	(618,340)	(1,965,363)	-	(2,583,703)
Нето евидентирана вредност	31,013	600,325	396,964	7,866	1,036,168
Промени во текот на 2022 година					
Почетна нето евидентирана вредност	31,013	600,325	396,964	7,866	1,036,168
Набавки	3,639	-	51,475	1,887	57,001
Продажби и расходувања – набавна вредност	-	-	(439,093)	-	(439,093)
Продажби и расходувања – акумулирана вредност (Депрецијација) за годината	-	-	437,649	-	437,649
	-	(23,680)	(93,913)	-	(117,593)
Крајна нето евидентирана вредност	34,652	576,645	353,082	9,753	974,132
На 31 декември 2022 година / На 01 јануари 2023 година					
Набавна вредност	34,652	1,218,665	1,974,709	9,753	3,237,779
Исправка на вредност	-	(642,020)	(1,621,627)	-	(2,263,647)
Нето евидентирана вредност	34,652	576,645	353,082	9,753	974,132
Промени во текот на 2023 година					
Почетна нето евидентирана вредност	34,652	576,645	353,082	9,753	974,132
Набавки	683	-	66,837	-	67,520
Продажби и расходувања – набавна вредност	-	-	(66,977)	-	(66,977)
Продажби и расходувања – акумулирана вредност (Депрецијација) за годината	-	-	66,977	-	66,977
	-	(22,895)	(91,325)	-	(114,220)
Крајна нето евидентирана вредност	35,335	553,750	328,594	9,753	927,432
На 31 декември 2023 година					
Набавна вредност	35,335	1,218,665	1,974,569	9,753	3,238,322
Исправка на вредност	-	(664,915)	(1,645,975)	-	(2,310,890)
Нето евидентирана вредност	35,335	553,750	328,594	9,753	927,432

Земјиште

Друштвото обработува земјоделско земјиште кое е во негова сопственост, закуп од физички лица и државно земјоделско земјиште. Врз основа на Договор за долгорочен закуп на земјоделско земјиште во државна сопственост склучен на 15.10.1998 година со Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ, и Анекси кон истиот заклучно со Анекс бр.7 од 22.02.2016 година, ЗК Пелагонија ад Битола обработува 16788ха.64ар.46м2 државно земјоделско земјиште од кои 234 хектари се под Рибници.

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Со Записникот за предавање за владение бр.20-27/1 од 14.02.2017 година, кој е составен дел на овај Анексот бр.7 во владение на ЗК Пелагонија ад Битола се предадени 16.603 ха.66 ар.18 м2. од кои:

- Со неколку последователни решенија на МЗШВ во текот на 2019 година површината под закуп е намалена за 10ха.13 ар.83 м.кв. и сега изнесува 16.593ха.52 ар.35 м.кв. од кои
  - Во ридско планински подрачја - 4.977ха.21ар.66 м.кв. за кои се плаќа годишна закупнина по 100 кгр.пченица за 1 ха. во денарска противвредност, и
  - Во рамничарски подрачја 11.616ха.30ар.69м.кв. за кои за кои се плаќа годишна закупнина по 300 кгр. пченица за 1 ха. во денарска противвредност.

ЗК Пелагонија ад Битола во сопственост поседува и 89ха.39ар.49м.кв. земјиште купено од приватни лица.

Во текот на 2023 година, трошокот за закуп на земјиште е во износ од 42,587 илјади денари (бел 23) (2022: 71,634 илјади денари).

За дел од недвижностите (градежни објекти), кои Друштвото ги поседува се евидентирани во имотни листови со право на сопственост, а за дел и понатаму постапката за запишување на сопственоста врз недвижностите (градежни објекти) со изработка на геодетски елаборати за снимање и етажен пример на објектите кои ги поседува Друштвото е во тек.

Продажби и расходувања

Во текот на 2023 година, Друштвото продаде опрема чија набавна и акумулирана вредност изнесуваат 2,626 илјади денари за бруто износ од 3,298 илјади денари и реализираше приходи во износ од 2,975 илјади денари (Белешка 20).

Во текот на 2023 година, Друштвото расходува опрема чија набавна и акумулирана вредност изнесува 64,351 илјади денари.

Опрема и возила под услови на финансиски наем

Набавната вредност и акумулираната депрецијација на опремата и возилата земени под финансиски наем на датумите на известување се како што следи:

	2023
Набавна вредност	65,516
Акумулирана депрецијација	45,806
Нето евидентирана вредност	19,710

Залог врз недвижностите, постројките и опремата

Со состојба на ден 31 декември 2023 година, Друштвото има дадено заложни права - хипотеки врз дел од своите недвижности (деловни објекти, земјиште и опрема), како гаранција за исполнување на обврските по кредити (Белешка 17). Проценетата вредност на овие недвижности, со состојба на датумот на Извештајот за финансиска состојба, изнесува 10,960,825 Евра (Белешка 28).

5.1 Вложувања во недвижности за изнајмување

Со состојба на 31 декември 2023 година, вложувањата во недвижности за изнајмување се состојат од непарична наплата на дел од побарувањата за продажба на удел во износ од 459,885 илјади денари (Бел. 12) со надомест – станови, деловен простор и паркинг места како и подмирување на обврски спрема добавувачи, чија вредност е утврдена од страна на овластен процените кој издал извештај на 08 февруари 2024 година, во износ од 916,410 илјади денари. Сите погоренаведени промени се евидентирани преку ревалоризациони резерви кои со состојба на 31 декември 2023 година изнесуваат 930,833 илјади денари. Со состојба на 31 декември 2023 година, Друштвото оценува дека нема промени во нивната објективна вредност.

6 Нематеријални средства

	Издатоци за развој	Софтвер	Аванси за и инвест. во тек	Вкупно
На 01 јануари 2022 година				
Набавна или ревалоризирана вредност	371	1,051	241	1,663
Исправка на вредноста	(371)	(1,051)		(1,422)
Нето евидентирана вредност	-	-	241	241
Промени во текот на 2022 година				
Почетна нето евидентирана вредност	-	-	241	241
Набавки, нето од пренос од инв. во тек			1,184	1,184
Крајна нето евидентирана вредност	-	-	1,425	1,425
На 31 декември 2022 година / На 01 јануари 2023 година				
Набавна вредност	371	1,051	1,425	2,847
Исправка на вредност	(371)	(1,051)	-	(1,422)
Нето евидентирана вредност	-	-	1,425	1,425
Промени во текот на 2023 година				
Почетна нето евидентирана вредност	-	-	1,425	1,425
Крајна нето евидентирана вредност	-	-	1,425	1,425
На 31 декември 2023 година				
Набавна вредност	371	1,051	1,425	2,847
Исправка на вредност	(371)	(1,051)	-	(1,422)
Нето евидентирана вредност	-	-	1,425	1,425

7 Биолошки средства

	Недовршено земјоделско производство	Обртно стадо	Повеќегод ишни насади	Основно стадо	Вкупно
На 01 јануари 2022	310,053	9,084	229	128,614	447,980
Набавки	-	-	-	139,493	139,493
(Продажби)	-	278,126	(63)	(127,427)	150,636
Ожнеани земјоделски производи пренесени на залиха	1,489,916	-	-	-	1,489,916
Промени на вредноста на биолошките средства (Депрецијација) за годината	(1,528,024)	(276,829)	-	-	(1,804,853)
	-	-	(78)	-	(78)
На 31 декември 2022	271,945	10,381	88	140,680	423,094
Од кои:					
Не-тековни средства	-	-	88	140,681	140,768
Тековни средства	271,945	10,381	-	-	282,326
На 01 јануари 2023	271,945	10,381	88	140,681	423,095
Набавки	8,449	358,219	-	7,210	373,878
(Продажби)	(40,089)	(39,815)	-	(30,274)	(110,178)
(Расход и отпис) (Бел. 23)	-	(2,370)	-	(9,069)	(11,439)
Пренос во готов производ	(592,567)	(253,998)	-	-	(846,565)
Приходи од продадено основно стадо	-	-	-	2,370	2,370
Добивка која произлегува од промените на објективната вредност намалена за трошоците во моментот на продажба кои се однесуваат на физичките промени	-	-	-	222	222
Ожнеани земјоделски производи пренесени на залиха	833,385	-	-	-	833,385
Промени на вредноста на биолошките средства (Депрецијација) за годината	(281,987)	(58,821)	-	26,850	(313,958)
	-	-	(78)	-	(78)
На 31 декември 2023	199,136	13,596	10	137,990	350,732
Од кои:					
Не-тековни средства	-	-	10	137,990	138,000
Тековни средства	199,136	13,596	-	-	212,732

ЗК Пелагонија АД, Битола
Белешки кон посебните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Биолошки средства (продолжува)

Биолошките средства се мерат при почетното признавање и на крајот на секој датум период на известување според нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба, освен повеќегодишните насади кои се евидентираат по набавна вредност и согласно прифатената сметководствена политика имаат третман како Недвижности, постројки и опрема.

	Повеќегодишни насади
На 01 јануари 2022 година	
Набавна вредност	6,740
Исправка на вредност	(6,574)
Нето евидентирана вредност	166
Промени во текот на 2022 година	
Почетна нето евидентирана вредност	166
(Депрецијација) за годината	(78)
Крајна нето евидентирана вредност	88
На 31 декември 2022 година / На 01 јануари 2023 година	
Набавна вредност	6,740
Исправка на вредност	(6,652)
Нето евидентирана вредност	88
Промени во текот на 2023 година	
Почетна нето евидентирана вредност	88
(Депрецијација) за годината	(78)
Крајна нето евидентирана вредност	10
На 31 декември 2023 година	
Набавна вредност	6,740
Исправка на вредност	(6,730)
Нето евидентирана вредност	10

8 Финансиски инструменти по категории

	2023	2022
Средства		
Фин. средства расположливи за продажба		
Вложувања во акции (Бел. 9.2)	1,199	1,199
	1,199	1,199
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања (Бел. 10)	10,906	7,856
Побарувања од купувачи, нето (Бел. 12)	434,321	410,626
Побарувања за дивиденда (Бел. 12)	207,026	-
Побарување за цесии и превземање на долг (Бел. 12)	88,414	90,489
Побарување за камати (Бел. 12)	829	30,693
Побарувања врз основ на продажба на удел (Бел. 12)	41,672	501,557
Парични средства и еквиваленти (Бел. 13)	153	99
	783,321	1,041,320
	784,520	1,042,519
Обврски		
Останати фин. Обврски по ам. Наб. Вред.		
Финансиски наем (Бел. 15)	52,574	4,422
Позајмици (Бел. 17)	48,437	399,929
Обврски кон добавувачи (Бел. 18)	488,894	717,908
Обврски за превземање на долг (Бел. 18)	303,583	364,284
Обврски кон членови на одбор на директори (Бел. 18)	4,962	4,148
Обврски кон вработени (Бел. 18)	27,591	24,986
Останато обврски (Бел. 18)	3,497	2,554
	929,538	1,518,231

9 Вложувања

9.1 Вложувања во подружници

	%	Дејност	2023	2022
Подружници				
Пелагонија Развој дооел Могила	100.00	Останати стручни, научни и технички дејности	308	308
Пелагонија ВЕТ дооел С. Кравари	100.00	Ветеринарни дејности	308	308
Млекара Здравје Радово доо	100.00	Преработка на млеко и производство на сирење	769,063	769,063
Пелагонија Енерџи дооел	100.00	Производство на електрична енергија	413,913	413,913
Пелагонија Фајнанс доо	90.00	Управувачки дејности	6,157	6,157
Здравје дистрибуција дооел Битола	100.00	Одгледување на зеленчук, дињи и лубеници, корнест и трупкаст зеленчук	307	307
			1,190,056	1,190,056

Вложувањата во подружниците и придружените друштва се состојат од удели во капиталот на домашни правни субјекти кои не котираат на официјалните берзи. Овие вложувања се евидентирани по нивната набавна вредност на датумот на стекнување.

9.2 Финансиски средства расположливи за продажба

	2023	2022
<i>Вложувања во хартии од вредност во домашни финансиски институции (котирачки)</i>		
ЦКБ АД Скопје	160	160
<i>Вложувања во удели во капиталот на домашни правни субјекти (котирачки)</i>		
Жито Лукс АД Скопје	1,039	1,039
На 31 декември	1,199	1,199

10 Финансиски побарувања

	2023	2022
<i>Дадени позајмици со променлива камата</i>		
Финансиски позајмици на физички лица и вработени	71	20
Финансиски позајмици на домашни правни субјекти	8,848	1,557
Финансиски позајмици на поврзани лица	604	4,896
	9,523	6,473
<i>Депозити во домашни банки со фиксна камата</i>		
Краткорочни депозити	1,383	1,383
	1,383	1,383
	10,906	7,856

11 Залихи

	2023	2022
Суровини и материјали на залихи	137,279	78,136
Резервни делови во склад	118,153	119,460
Ситен инвентар на залиха и употреба	24,987	25,055
Производи на залиха	542,802	524,198
	823,221	746,849
Намалено за исправка на вредност	(10,858)	(11,638)
	812,363	735,211

12 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2023	2022
Купувачи		
Во земјата	90,971	55,911
Во странство	23,419	15,122
Поврзани страни	319,931	339,593
	434,321	410,626
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	-	-
	434,321	410,626
Останати побарувања		
Побарување за дивиденда	207,026	-
Побарување за цесии и превземање на долг	88,414	90,489
Побарувања врз основ на продажба на удел (Бел. 5.1)	41,672	501,557
Побарување за аванси	13,488	16,517
Побарување за ДДВ	1,124	33,185
Побарување за камати	829	30,693
Пресметани приходи што не може да се фактурираат	93	-
Однапред платени трошоци	-	209
Останати побарувања	1,516	1,634
	354,162	674,284
	788,483	1,084,910

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2023 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2023	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	19,999	414,322	-	434,321
Исправка на вредност	-	-	-	-
Нето евидентирана вредност	19,999	414,322	-	434,321

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2022 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2022	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	27,583	383,043	-	410,626
Исправка на вредност	-	-	-	-
Нето евидентирана вредност	27,583	383,043	-	410,626

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачите со состојба на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 година е како што следи:

	2023	2022
До еден месец	20,234	21,611
Од 1 - 3 месеци	41,134	37,371
Од 3 - 6 месеци	99,536	16,231
Од 6 - 12 месеци	178,314	145,234
Над 1 година	75,104	162,596
	414,322	383,043

Во текот на 2023 година, Друштвото изврши директен отпис на целосно ненаплатливи побарувања, на товар на тековните расходи, во износ од 420 илјади денари (2022: 4,437 илјади денари) (Белешка 23).

ЗК Пелагонија АД, Битола
Белешки кон посебните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Парични средства и еквиваленти

	2023	2022
Денарски сметки кај домашни банки	8	88
Девизни сметки кај домашни банки	-	10
Готовина во благајна – девизна	145	1
	153	99

14 Капитал

Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 14,245,614 Евра, чија денарска противвредност, на датумот на основање изнесува 731,468 илјади денари. Истата е поделена на 386,400 обични и во целост платени акции со номинална вредност по акција од 202.891 Евра. Имателите на обичните акции имаат право на глас во Собранието на Друштвото, право на исплата на дел од добивката и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Друштвото.

Согласно акционерската книга на Друштвото, на 31 декември 2023 и 2022 има ограничувања на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган во однос на тргување со истите во вкупен број на акции од 13,283.

Структурата на акционерскиот капитал на датумот на известување е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Софија Градба Доел	23%	23%
Златко Пирузе	18%	18%
Цветан Панделески	15%	15%
Нова Агро Инвест Доел	10%	10%
Останати	34%	29%
	100%	100%

Прегледот на движењето на акционерскиот капитал во текот на 2023 и 2022 година е како што следи:

	Број на акции			Износ (000 МКД)		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно регистрирани	Во оптек	Сопствени	Вкупно регистрирани
31 декември 2022	200,088	2,803	202,891	731,468	6,716	738,184
31 декември 2023	200,088	2,803	202,891	731,468	6,716	738,184

Резерви

	Задолжителни резерви	Ревалор. резерви од финансиски средства расположливи за продажба	Ревалор. резерви од проценка на средства	Реинвестирана добивка	Вкупно
01 јануари 2022	126,491	(5,919)	-	221,477	342,049
31 декември 2022	126,491	(5,919)	-	221,477	342,049
01 јануари 2023	126,491	(5,919)	-	221,477	342,049
Вложувања во недвижности за изнајмување (Бел. 5.1)	-	-	930,833	-	930,833
31 декември 2023	126,491	(5,919)	930,833	1,152,310	1,272,882

ЗК Пелагонија АД, Битола
Белешки кон посебните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

15 Обврски за финансиски лизинг

	2023	2022
Долгорочни обврски за финансиски наем на возила	52,574	4,422
Намалено за тековна доспеаност	(6,938)	-
Долгорочен дел на долгорочните обврски	45,636	4,422
Планот за отплата на обврските за финансиски наем е како што следи:		
	2023	2022
Во рок од 12 месеци	6,938	4,422
Од 1 до 5 години	45,636	-
	52,574	4,422

16 Останати долгорочни обврски

	2023	2022
ДГ Тим Доо Скопје	1,383	29,625
Орка Холдинг АД Скопје	-	168,608
Камати	-	32,802
Жито Полог АД Тетово	-	17,989
	1,383	249,024

17 Позајмици

	2023	2022
Позајмици од правни лица	15,418	152,280
Позајмици од поврзани страни	632	186,209
Позајмици од нефинансиски институции	30,000	33,606
Обврски за камати	2,387	27,834
Вкупно позајмици	48,437	399,929

Планот за отплата на долгорочните позајмици е обелоденет во Белешката 3.4. Прегледот на хипотеците е обелоденет во Белешката 28.

18 Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2023	2022
Добавувачи		
Во земјата	311,020	394,408
Во странство	152,970	152,033
Поврзани страни	24,904	171,467
	488,894	717,908
Останати обврски		
Обврски за аванси	346,316	258,767
Обврски за превземање на долг	303,583	364,284
Обврски кон вработени	27,591	24,986
Обврски кон членови на одбор на директори	4,962	4,148
Одложено признавање на приходи	-	96,891
Останати обврски	3,497	2,554
	685,949	751,630
	1,174,843	1,469,538

19 Приходи од продажба

	2023	2022
Продажба на поврзани субјекти	578,497	550,824
Продажба на домашен пазар	328,975	561,052
Приход од прираст на основно стадо	32,417	32,771
Продажба на странски пазари	10,098	4,826
Приходи од сопствена употреба	3,005	29,857
Останато	3,603	1,977
	956,595	1,181,307

Во текот на 2023 година, во Приход од прираст на основно стадо во вкупен износ од 32,417 илјади денари вклучени се приходи од пренос помеѓу категории на основно стадо во износ до 2,594 илјади денари и промени во објективната вредност на основно стадо во износ од 29,823 илјади денари.

20 Останати деловни приходи

	2023	2022
Приход од дивиденди	491,262	-
Приход од субвенции	91,041	19,110
Приход по судски пресуди	84,433	61,735
Приходи од продажба на опрема (Белешка 5)	2,795	1,241
Отпис на обврски	2,838	65
Одобрени рабати	1,167	1,235
Приходи од наемнини	707	-
Приход од надомест на штети	30	16,912
Приход од рефундација на плати и надоместоци	-	675
Останати приходи	9,963	1,005
	684,416	101,978

21 Материјали, услуги и набавна вредност на продадени стоки

	2023	2022
Материјали	370,085	537,478
Потрошени резервни делови	56,959	57,542
Набавна вредност на продадени стоки	37,898	2,451
Потрошен ситен инвентар	3,928	2,700
	468,870	600,172

22 Трошоци за користи на вработените

	2023	2022
Бруто плати	162,298	186,708
Други примања на вработените одобрени со закон	13,090	11,499
	175,388	198,207

23 Останати деловни трошоци

	2023	2022
Потрошена енергија	106,519	145,915
Наем на земјиште (Бел 5)	42,587	71,634
Услуги за оддржување	35,376	8,996
Загуба од расходи и продажба и промени во објективната вредност на биолошки средства (Бел. 7)	24,532	22,368
Транспортни услуги	16,181	32,495
Оперативен лизинг	13,670	-
Ветеринарни и други сточарски услуги	11,268	11,420
Кусоци	10,947	988
Трошоци за наводнување	10,605	11,331
Интелектуални услуги	9,663	16,884
Расходи за дополнителни попусти	8,493	6,222
Надворешни услуги за изработка на добра	8,320	4,033
Трошоци за одводнување	7,804	6,814
Даноци кои не зависат од резултатот	5,598	5,158
Надомест и др примања на Одбор на Директори	4,061	3,746
Наем на деловни објекти	3,673	1,772
Банкарски услуги	3,642	1,954
Спонзорства и репрезентација	3,110	2,091
Премии за осигурување	2,599	5,827
Комунални услуги	2,167	1,334
Телекомуникациски услуги	1,676	2,232
Вредносно усогласување на резервни делови	650	14,044
Надоместоци за службени патувања	432	372
Отпис на побарувања (Бел. 12)	420	4,437
Трошоци за реклама и пропаганда	63	30
Останати трошоци	7,303	22,500
	341,359	404,597

Во текот на 2023 година, во трошоците за Загуба од расходи и продажба на основно и обртно стадо средства во износ од 24,532 илјади денари вклучени се расходи и отписи во износ од 11,439 илјади денари, промени во објективната вредност на основно стадо во износ од 2,973 илјади денари и загуби од продажба во износ од 10,120 илјади денари (Бел. 7).

24 Финансиски приходи и расходи

	2023	2022
Приходи		
Камати	16,743	15,079
Курсни разлики	1	429
	16,744	15,508
Расходи		
Камати	(13,502)	(61,351)
Негативни курсни разлики	(203)	(235)
	(13,705)	(61,586)
Нето финансиски приходи / (расходи)	3,039	(46,078)

25 Данок на добивка

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2023 и 2022 е како што следи:

	2023	2022
Добивка пред оданочување	504,088	42,408
Непризнаени расходи за даночни цели од тековната година	10,285	27,694
Даночна основа	514,373	70,102
Намалување на даночна основа	(514,373)	(34,418)
Даночна основа по намалување	-	35,684
Даночна стапка	10%	10%
Данок на добивка за годината	-	3,568
Ефективна даночна стапка	-	11.88

26 Заработувачка по акција

Заработувачката по акција – основна и разводнета е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции, со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2023	2022
Добивка која припаѓа на имателите на обични акции	504,088	38,840
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	200,088	199,057
Основна заработувачка по акција (денари по акција)	2,519	195,12

27 1 со поврзани субјекти

Како поврзани страни на Друштвото се сметаат подружниците, придружените друштва и клучниот раководен кадар. Прегледот во продолжение го прикажува обемот и состојбите од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023:

2023	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи/ Набавки
Пелагонија Развој дооел Могила	604	3,312	4,091	23,492
Пелагонија ВЕТ дооел С. Кравари	252	22,129	94	11,268
Млекара Здравје Радово доо	384,063	337	233,420	17,409
Пелагонија Енерџи дооел	1,047	230,114	349,573	349,573
Пелагонија Фајнанс доо	-	-	-	-
Здравје дистрибуција дооел Битола	-	-	-	-
Клучен раководен кадар				
Краткорочни надомести	-	-	-	4,213

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Во текот на 2022 година, остварени се вкупно 550,825 илјади денари приходи од продажби. Во 2022 година не е исплатена дивиденда. За 2022 година, побарувањата и обврските се прикажани во соодветните белешки.

28 Неизвесни и превземени обврски

Хипотеки

Прегледот на проценетата вредност на дадените хипотеки со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи (бел.5 и 17):

	Проценета вредност	
	(ЕУР)	(000 МКД)
Хипотеки врз недвижен имот и опрема во ЕУР	10,960,825	674,091

Гаранции

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Друштвото нема превземени обврски за издадени краткорочни гаранции.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 се покренати судски постапки против Друштвото во износ од 227,986 илјади денари. Не се антиципирани материјално значајни обврски кои би произлегле од потенцијални судски постапки бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

ЗК Пелагонија АД, Битола
Белешки кон посебните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)

Даночни обврски

Заклучно со 31 декември 2023 година извршени се следните даночни инспекции од страна на даночните органи:

- За исполнетост на член 9а од Закон за ДДВ од 06.04.2023 до 13.04.2023; и
- За данок на добивка за периодот од 1 јануари 2019 до 31 декември 2021

За неревидираниот даночен период, постои ризик од утврдување на дополнителни даноци и евентуални санкции доколку биде извршена таква даночна инспекција. Друштвото врши редовна проценка на потенцијалните обврски кои се очекува да произлезат од даночните инспекции од изминатите години. Раководството смета дека износите кои би можеле да се појават нема да имаат значаен ефект врз финансиските резултати и пресметаниот данок на добивка.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во посебните финансиски извештаи.

29 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2023 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие посебни финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на посебните финансиски извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие посебни финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023

Grant Thornton

© 2024 Грант Торнтон ДОО. Сите права се задржани..

'Grant Thornton' се однесува на брендот под кој фирмите членки на Grant Thornton обезбедуваат услуги на уверување, даночни и консултантски услуги на своите клиенти и/или се однесува на една или повеќе фирми членки во смисла на соодветниот контекст. Grant Thornton International Ltd (GTIL) и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за дејствијата или пропустите на други фирми членки.